

Umjetna inteligencija: Od koncepta do primjene

U našoj Školi i ove se godine provodi projekt **BrAIIn – Primjena digitalnih tehnologija temeljenih na umjetnoj inteligenciji u obrazovanju**, nacionalna inicijativa koju razvija CARNET uz potporu MZOM-a i Europske unije. Njegova primjena kroz izvannastavne aktivnosti omogućuje učenicima postupno upoznavanje s umjetnom inteligencijom (UI), njezinim mogućnostima, ali i izazovima koje donosi u svakodnevni život i buduće društvo.

Kao dio projekta uvedena je prošle školske godine izvannastavna aktivnost „*Umjetna inteligencija: od koncepta do primjene*“ za 7. i 8. razred, a od ove školske godine aktivnost se provodi i u 5. i 6.razredu. Izvannastavne aktivnosti u našoj Školi vode učiteljica Likovne kulture Stela Čturić i učiteljica Informatike Milena Bedrica. Ovaj eksperimentalni program učenike uvodi u svijet umjetne inteligencije kroz praktične zadatke, istraživanje i rad s digitalnim alatima. Učenici uče prepoznati primjene umjetne inteligencije u svakodnevnom životu, stvarati jednostavne digitalne sadržaje te kritički procjenjivati informacije koje generiraju UI sustavi.

Poseban naglasak stavlja se na odgovorno ponašanje u digitalnom okruženju, zaštitu osobnih podataka i razumijevanje etičkih pitanja povezanih s tehnologijom. Program potiče radoznalost, kreativnost i kritičko mišljenje, a učenike priprema za svijet u kojem će umjetna inteligencija imati sve važniju ulogu.

Projekt BrAIIn tako našoj Školi donosi korak naprijed prema modernom obrazovanju i pomaže učenicima da postanu sigurni, informirani i kreativni korisnici tehnologije.

Kurikulum projekta BrAIIn temelji se na nekoliko važnih pedagoških načela:

- tematska struktura – sadržaji su organizirani u zaokružene cjeline koje se mogu povezivati s drugim predmetima
- fleksibilnost – omogućuje prilagodbu potrebama učenika i nastavnika
- usklađenost sa znanstvenim spoznajama – oslanja se na suvremena istraživanja o utjecaju tehnologije
- aktivna uloga učenika – učenici sudjeluju kroz praktičan rad i istraživanje
- iskustveno učenje – naglasak je na izradi projekata i korištenju stvarnih alata umjetne inteligencije

Kurikulum za 5. i 6. razred provodi se kroz dvije domene:

1. Primjena umjetne inteligencije i tehnologija u nastajanju

U ovoj domeni učenici:

- upoznaju osnovne pojmove umjetne inteligencije
- istražuju njezinu primjenu u svakodnevnom životu
- koriste AI alate za učenje i rješavanje problema
- izrađuju digitalne sadržaje i projekte

Kod mlađih učenika naglasak je na prepoznavanju i jednostavnoj primjeni, dok stariji učenici analiziraju alat, procjenjuju njegovu učinkovitost i razvijaju složenije digitalne proizvode.

2. Sigurna i odgovorna uporaba umjetne inteligencije

Ova domena usmjerena je na razvoj kritičkog i etičkog razmišljanja. Učenici:

- uče o privatnosti i zaštiti podataka
- prepoznaju lažne informacije (fake news, deepfake sadržaji)
- razvijaju odgovorno ponašanje u digitalnom okruženju
- primjenjuju autorska prava i etička načela

Naglasak je na osvještavanju utjecaja tehnologije na pojedinca i društvo te na sigurnom korištenju digitalnih alata.

Eksperimentalni projekt BrAIn temelji se na suvremenim metodama poučavanja koje učenike stavljaju u središte procesa učenja. Među najčešćim aktivnostima su:

- istraživački i projektni zadaci
- rad s AI alatima (npr. generiranje teksta, slike ili koda)
- rasprave i debate o etičkim pitanjima
- praktične radionice i izrada aplikacija
- suradnja s vanjskim stručnjacima

Učenici uče kroz iskustvo, eksperimentiranje i suradnju, što doprinosi dubljem razumijevanju gradiva i razvoju kompetencija potrebnih za 21. stoljeće.

Sudjelovanjem u projektu BrAIn učenici razvijaju:

- digitalne kompetencije i informatičku pismenost
- kritičko mišljenje i sposobnost procjene informacija
- kreativnost i inovativnost kroz izradu vlastitih projekata
- računalno razmišljanje i osnovne programske vještine
- socijalne i komunikacijske vještine u digitalnom okruženju
- etičku odgovornost u korištenju tehnologije

Time se učenike priprema za daljnje obrazovanje i tržište rada koje sve više uključuje tehnologije umjetne inteligencije.

Projekt BrAIn predstavlja važan iskorak u modernizaciji obrazovanja jer učenicima omogućuje razvoj ključnih kompetencija za život u digitalnom društvu. Kroz postupno usvajanje znanja – od osnovnih pojmova do samostalne izrade UI projekata – učenici postaju aktivni, odgovorni i kreativni korisnici tehnologije.

Provedbom ovog kurikuluma Škola ne samo da prati tehnološke promjene, nego i aktivno sudjeluje u oblikovanju budućih generacija koje će razumjeti, kritički promišljati i odgovorno primjenjivati umjetnu inteligenciju.

Koliko dobro je prihvaćen ovaj program, pokazuje činjenica da se implementirao i u druge projektne aktivnosti provedene u ovoj školskoj godini. Više o svemu možete pogledati u našem školskom listu.